

БҮРЯД УШЭН

Бүгдэд арадай газет

Эхэ найхан нотагаа эб хамта мандуулаа!

1992
АПРЕЛЬ
22
Хүхэ Луу
Нарын 29
СРЕДА
гөргөй 4
№ 78 (174537)
сэн 6 мүн

Хабарай тарилгыг угтуулан

Энгийн үйлдвэр, илангаяа байгша оной эхнэрээр өртөнцтэй үйлдвэрүүд, үмсын автомашинангай түлшээ тохололтын материалуудаар хангалуур болоо. «Бурятнефтепродукт» нэгдэлэй геуректорэй орлошо К. И. РОМАНОВАТАН эхсидент А. ДАШИДОНДКОВ уулзажа, хөөлнэ. Тэдэнэрэй хөөрлөөдөө доро толилнобди.

— Хүүлэй үедэ түлшөөр хангагдын станцинууда бенинэ үндэ үнэтэйгөөр худалдагдажа эхилээб? — Байгша оной нэгдэхэи кварталэй туршада үмсын автомашинатай хүн зондо 6300

ТҮЛИШӨӨР ХЭР ХАНГАГДАХАБ?

Шэнгэн түлшээ хэрэглэгшэдэй захиалуудыг 100 процент хангахаа арга боломжо коңцеридэ угы юм. Тинн Россин зарим министрестүү, албан зургаануудта лимит үгтөөгүй. Жэшээлхэдэ, Транспортын министрестүүн гансал пассажирнуудыг хангадаг предпритинууд түлшөөр хангагдаха. Тиммэзэ «Бурятавтогаз» нэгдэл ашаанай автотранспортна предпритинуудыг түлшөөр хангахын тула неесэ, арга боломжонудыг өөндөө бэдэрхэ болоно. Шэнгэн түлшээ үйлдвэрлэдэг заводуудтай сэхэ харилсаа холбоо тогтоого, тэлээр элэ бүгдэдэ абаха аргатай юм.

байгадаа, түлшээ абажа шадаггүй бшуу. — Ингэжэ түлбэри хэжэ Гурим хэзээнхэ хэрэглэгшэдэ эхилээ юм? — Байгша оной февральна заводуудаа бүхы түлшээ түлшээ абахын тула хэрэглэгшэд уридалан түлбэри хэжэ болгоо. Ингэжэ түлбэри хэжэни түлшээр тэдэнэр нефтпроаутикуудыг элэгшээ. Тэд зарим предпритини, нэгдэлүүд инхэ түлбэри хэжээ яаранагүй. Жэшээлхэдэ, «Бурятнефтепродукт» нэгдэл тон хэжэр үрнэтэй болохохй. Тэдэнэрэй харюу салгагуй ябадалаа боложо, лимитэй ёшоор үгтөөн түлшээ абажа шадаггүйбди. Инхэ эрхэ байдалда түлшээ абаха гадуур түлшээ абаха тухай хэлсэхэний үлүү бшуу. Арадай ажаахын эрилтэ хэрэглэмжэ хангахын тула хэлсээтэ сөнүүгдээр түлшээ абаха арга бни. Гэбшээ мүнгэгүй байгадаа тэрэннэ бөөлүүлжэ шадахагүй байнабди. Тиммэзэ нефтпроаутикуудыг худалдажа абахын тула 200 миллион түхэриг урналалма абаха хэрэгтэ туналалма эхэ республикын Министруудэй Советыг гуйнабди.

Россин Арадай депутадуудай VI съезд

«СНГ-дэ Россин Федерациин политическэ байдал тухай» съездын редакционо комиссин бэлдэжэ, депутадуудта тараанан Тогтоолой проект соо «Россин гадаадын политическэ айна туна ба СНГ-тэй бусад гүрэнүүдэй ажабуудыг россинхидэй эрхэнүүд хангалтагүйгөөр хамгаалагдана» гээд тэмдэгтэглэнэ.

съезд дээрэ «Засагай конституционо зургаануудыг хамгаалха тухай» Верховно Советэй Президиумай Тогтоолой проект дуралдагдаба. Засагай байгууламжыг хубилгаха, тэрэнэй шэнэ зургаануудыг байгуулаха ябадал хорихо, хүн Конституцилар ба хуулинуудаар хараалагдахан гурим хаагайруулан ажал ябуулгыг болгоулаха гээд проект соонь хэлэгдэнэ. Инхэрхүү ябуулга хээн тушаалта ишоунууд «тушаалнаа зайсуулагдаха» гээд хуулиин проект соо хэлэгдэнэ. Хуулинта байгууламжануудыг тараахыг урлалан ябадалыг шангаар хэжээдхэ гээд бэшгэдэнхэй.

ТАРИЛГАДАА БЭЛЭН

Ажабайдалда ямаршье хүшэр хүндэ үсын тохоблоо хаа, жөнхөн байгаагалин жама ёшоор урихан хабарнай орожо эрхэн. Гэхтэй хамта мүнөө сагта хаана, юугээр хаалха, юу тариха, юулаха, хүрэнгээ хайлан гэжэ олохо гэжэ мэтын хүнэй наана зобохо юумэн олон аабдаа.

ХУЛГӨӨТЭЙ БОЛОНХОЙ

даа агрегадууд болон холбожо, үшөө заһабарилдаггүйнэ занажа, эхэл сүүлэ тухагүй байгаа юм. — Һэлгээд табичариха шэнэ запас зүйлүүдэй байгаа хаань, анзаһан, борной, дискэ гэжэ мэтын заһабариллада саг эхэ хэрэгтэй бшээ. Тиммэ юумэнэй угы байхадань өөндөө аргынь оложо, хуушан зүйлүүдэ хүүдинсэдэ гагнажа, түмэр түдгэ залгажа байгаад, нэлбөнэ, зананалда даа. Харин культиваторай дорохи халаа-хутагануудыг өөндөө хэхэмнай бэрхтэй байна. — гэжэ механизаторнууд хэлэнэ.

РОССИИ ФЕДЕРАЦИИ ПРЕЗИДЕНТЫН ЗАРЛИГ

1992 ОНОЙ II КВАРТАЛДА БЮДЖЕТНЭ ЭМХИ ЗУРГААНУУДА БА ОРГАНИЗАЦИОНУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ САЛИН НЭМЭЭХЭ ТУХАЙ

Бюджетнэ мүнгэ номолдог эмхи зургаанууд ба организационуудай хүдэлмэрилэгшэдэй социальна талар хауагалгыг хангахаа зорилгоор, ингэжэ тогтоохонин: 1. Бюджетнэ мүнгэ номолдог эмхи зургаанууд ба организационуудай хүдэлмэрилэгшэдэй салинуудыг 1992 оной II кварталда 1,8 дахин нэмээхэ, тэдэнэй адаг бага хэмжэээ нарадаа 900 түхэригөө доошо бэшээр тогтоохо. 1991 оной декабрыла, 1992 оной I кварталда баталан абтанан Россин Федерациин нормативна актуудтай зохицуулагдан нэмэгдэнэ салинуудай хэмжээндэ салингай нэмэлтэ бөөлүүлэгдэнэ.

Мүнөөдөр—В. И. Ленинэй

түрэнһөөр 122 жэлэй ой

Жамьян БАЛДАНЖАБОН

Яһан хооло харгаданой	...Агуу Ленинэй харсаһаа долгилгоо һэн Байгал, Ражуровууд, Балтахинууд Буряадтам түрэнһөн байнал.
Саана, холо, сахюур орьлнууд бүхэтэнэ.	Арадай зүрхэндэ революциин ошон бадархан байгаал.
Сәһан дэнэстэ Саяга уланууд ялана, Владимир Ильич тэндэ гараад тэгсоо һэн,	Тала, губи, ой тайга эдэлээ һэн. Табан хушууга олон огторгойдо мандаа һэн.
Баруун гараа Байгал тээшэ дэлгээ һэн.	Агуу Ленинэй харсаһаа огторгой улайрһан байгаал.
Ильичэй гуурһан дороһо зурылдана	Ильичэй энэ стол дээрһээ... хурсаар
Илалтаар.	Революциин эрхтэ мээс дабтагдаа һэн бгтаар.

ЭРТЭЭННЭЭ БЭЛДЭНЭ

Яруунын районий «Дружба» колхозой хониншон Бутидханда Санжигамсуевна Ринчинова һүүлэй гурбан жэлэй туршада зуун эхэ хонинһоо зуун хурьяа абажа, район дотороо суурханхай. Нэгэ хонинһоо 4 килограммаа үлүүтэй нооһо хайшаадаг юм.

УНШАГТЫ, ТАНИЛСАГТЫ:

1-дэхи июрта, Дэлгүүр: үнэ сэигэй асуудалнууд. «Эртын овоц худалдагдана». Хабарай тарилгыг угтуулан «Түлшөөр хэр хангагдахэб?» — хөөрлөөдөн. 2-дохн июрта. Ябууд хөөрлөөдөн. «Ажабайдал хүндэри». 3-дахн июрта. «Дали жегүүр уржага» — худөө бэшгэшэ Г. Дашниренов Хоринһо мэдээсэ. «Журналист багша», оршуулагша» — С. Банзаракаев тухай дурсгал. 4-дахн июрта, Республикын соёлой һонин. Дэлхэйн һонин дэжээлэ.

УНЖАГАЙРХА САГ ҺАЛАА

Прибайкалинн алишье ажахыда үлүү эхэ шууагүйгөөр, дэмь мэгдээ һагдаагүйгөөр хабарай тарилгада бэлдэхэ хүдэлмэри өөрынөөл элжээтэ ёшоор ябуулагдажа байна. Һаяхан «Прибайкалец» колхозой Турунтаевый отделение (эрхилэгшэнь В. С. Кузьмин), Карымска отделение (эрхилэгшэнь И. И. Ревин) ябадаа, тэдэ хүтэлбэрлэгшэдэй хөөрлөөдөө һэмди. Хабарай тарилгын гол хүсэн — тракторнууд, мун анзаһан, селжэ гэжэ мэтын олонхын ойрын үдэрнуудтэ бэлэн болгодог гэжэ тэдэнэр хэлэнэ. Апрельн һүүл болотор бүхы тракторнуудай 90 процентнэ заһабарилдагдаха.

ШУШЬ ДЭЭРЭ

Шэнхэн мүйльн, Шөл толядо, баруул. Урагшаашье шууаһа шурап. Урхбүүд ялан, Урхидэн гүйлдэнэ хүүхт. — Ильич! Ильич! Мойсогор хүдөө Модон конки улан, Бишыхан хубүү Барина гарнаан Ильич. — Тап шэнгээр Ташүүлэг болохоб, — гэжэ хубүү. — Тнхэш, заал һаа, Ташүүлэш (бэрхээр) — гэжэ Ильич. Хүйтан жабар Хул дороһо зайсым! Хүйтан жабар, Хул дороһо зайсым! Елэгэр мүйльн, Ехэ замаа дэлгым! Угалза һилля, дэлгым!

ЭРТЭЭННЭЭ БЭЛДЭНЭ

Яруунын районий «Дружба» колхозой хониншон Бутидханда Санжигамсуевна Ринчинова һүүлэй гурбан жэлэй туршада зуун эхэ хонинһоо зуун хурьяа абажа, район дотороо суурханхай. Нэгэ хонинһоо 4 килограммаа үлүүтэй нооһо хайшаадаг юм.

УНЖАГАЙРХА САГ ҺАЛАА

Прибайкалинн алишье ажахыда үлүү эхэ шууагүйгөөр, дэмь мэгдээ һагдаагүйгөөр хабарай тарилгада бэлдэхэ хүдэлмэри өөрынөөл элжээтэ ёшоор ябуулагдажа байна. Һаяхан «Прибайкалец» колхозой Турунтаевый отделение (эрхилэгшэнь В. С. Кузьмин), Карымска отделение (эрхилэгшэнь И. И. Ревин) ябадаа, тэдэ хүтэлбэрлэгшэдэй хөөрлөөдөө һэмди. Хабарай тарилгын гол хүсэн — тракторнууд, мун анзаһан, селжэ гэжэ мэтын олонхын ойрын үдэрнуудтэ бэлэн болгодог гэжэ тэдэнэр хэлэнэ. Апрельн һүүл болотор бүхы тракторнуудай 90 процентнэ заһабарилдагдаха.

СОНОСХОЛ

Апрелин 23-да үдэһын 5 сагта Хани барисаанай бейшангай бага зал соо (Ербановой гудамжа, 6) буряад лекторин хэзээтэ болохон гэжэ «Буряад үнэ» сонинной редакци, «Знание» бүлгэм, Бүгдэ буряадуудай үндэһэн соёлой элэл мэдээсэ. Хөөрлөөдөнэй темэ: «Мүнөөнэй буряад драмын театр тухай». Хөөрлөөдөнэ хабаадагшал: Буряад Республикын габыята артист Ч. Гурьев, арадай артистка Н. Токуренова, арадай артист Д. Сулымов, габыята артист Ч. Ринчинов, соёлой габыята хүдэлмэрилэгшэ В. Пантаев.

Соёлшод — хүдөөгэй ажилшадта

ЛИ ЖЭГҮҮР УРГАЖА...

аймагтай Аалан харьгана хажуу танырхуаг гани имэрхүү ба тохсонудыг хэлэлцэнэ...

ламтын худалчери хараа байса байна. Жүжээлэн хэллэл, йедондо таряашадай...

«Амар мэндээ хүргэнэм» гэж дуу бардагтай найхан хоолойгоор Жамьян Намсараев гүйсэхэд...

Санжа БАНЗАР АХЦАЕВ

Мүнгэн

харын толондо

Мүнгэн харын толондо Минийн гэдэ шэбэнэм. Мүнгэн инэг дурала...

Замай дуун

Халуунхан дурнайгаа далын хумихаа, Холондо намнаа олохдоо, Хүрээг шулуунга...

МИНИЙ «ҮНЭН»

«А» үзэгтэ орон сагнаа хойшо «Үнэн» гэгээтэ номроо номерто хүртэрнэ...

ЖУРНАЛИСТ, БАГША, ОРШУУЛАГША

Хэдэн жэлэй саана сагнаа урид наһа бараһан Санжа Баторович Банзаррацаев мүнөө амар мэндэ ябаһа...

Илангаяа Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанаар институтта бүрхэ үеһэ шүлэг, расказуудыг бэшэж, үзэгтэ жууналда толилуудыг, радиогоор дамжуул...

Санжа Банзаррацаев Яруунын «Ймагай» Эгэтын-Адагай дуида тургууида олон жэлэй туршада багша...

Айдархан наһамни багтанхайл

Арын горхоной аляхан урасхал — Айдархан наһамни мүнхээн дурасхал. Аруухан дурнайм урасхал соо Айдархан наһамни багтанхайл.

Найдаарай

Харкулха уһаншнн ондоо тээ гээрэй. Зүһөөр шаймаһе булиха басагад Замдаа дайралдаха — ойндосоо...

ЭЖЫ

орой болотор бэлшэхэдэ, эрөөн тургалһы гэдэһээ үлдээг байна ёһотой гээд, алталыг шүлээ һаһирһан нойтон уралдын долёобор хургаһа хүүхүүдхээ абаашадаг һөншн...

МОНГОЛ РАДИОГОЙ ШЭНЭ ДАМЖУУЛГАНУУД

Шэнэ жэлэй турруушын үдэрөө Монголын радиогой шэнэ дамжууланууд үүсхэж байна. Тэдэ дамжууланууд Улаан-Баатарай сагаар ноль чашаа ахила...

Аласай олоһоо

Абал, ажыгээ ээргэсүүдэг Аршаантай, булагтай. Алагхан нюдыем дулаасуудыг Анханай бүхээн табисууртай...

АМЖАЛТА ХҮСЭЭ!

Исангын хургуулида эдэбхтэй, оюун бэлитэй, үлбэлгэн, амжалта хүсээтэ олон даа. Хүдөөгэй үхбүүд бага балшар наһангаа эжы, абаанара дахаж, ажалда даданхай, баһагаа хүргээтэй...

Мүнөө жэлдэ хургуулиа дүүргээд, түрэл хэлэнэйгээ багша болохо хүсэлтэй зорнио яһан залуу басаганда амжалта хүсээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С. Цыденова, Э. БУДАЕВАЙ фототекст. Ярууны район.

УРАН БЭЛИГТЭ ДУРАТАЙШУУЛДА

да гол нүдөө үзүүдлэн нэгэ хэдэн хүдэлмэринүүд тухай автор эндэ хөөрэнэ.

Буряад хүдөө нотогые найнаар мэдэхэ С. Ринчинов олон зурагуудыг хүдөөгэй зондо зориолһон байна.

Мүнөө жэлдэ хургуулиа дүүргээд, түрэл хэлэнэйгээ багша болохо хүсэлтэй зорнио яһан залуу басаганда амжалта хүсээ.

УРАН БЭЛИГТЭ ДУРАТАЙШУУЛДА

Манай таһаг соо эдэ граммластиканууд номой үлүшын хуудануудта Д. Л. Линховоной зохиохы ажал тухай хүдэлмэринүүдэй библиографи үгтэнхэй.

УРАН БЭЛИГТЭ ДУРАТАЙШУУЛДА

Манай таһаг соо эдэ граммластиканууд номой үлүшын хуудануудта Д. Л. Линховоной зохиохы ажал тухай хүдэлмэринүүдэй библиографи үгтэнхэй.

УРАН БЭЛИГТЭ ДУРАТАЙШУУЛДА

Манай таһаг соо эдэ граммластиканууд номой үлүшын хуудануудта Д. Л. Линховоной зохиохы ажал тухай хүдэлмэринүүдэй библиографи үгтэнхэй.

УРАН БЭЛИГТЭ ДУРАТАЙШУУЛДА

Манай таһаг соо эдэ граммластиканууд номой үлүшын хуудануудта Д. Л. Линховоной зохиохы ажал тухай хүдэлмэринүүдэй библиографи үгтэнхэй.

